

ผลตอบแทนจากการปลูกแตงโมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นางสาว วรรณศรี คงพร้อมสุข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

ภาควิชาการบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-495-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016197

i40305394

RETURN ON INVESTMENT OF GROWING WATERMELON IN
THE NORTHEASTERN REGION

Miss Wansri Kongpromsuk

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-495-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลตอบแทนจากการปลูกแตงโมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
โดย นางสาว วรรมศรี คงพร้อมสุข
ภาควิชา การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ชารี หิรัญรัมย์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวิทย์ ลวะเปารยะ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรรัมย์) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ วรรมศรี ชัยอาญา) ประธานกรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์ ชารี หิรัญรัมย์) กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวิทย์ ลวะเปารยะ) กรรมการ

.....
(อาจารย์ อรพันธ์ ชำดีอักษร) กรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์ สุภาพรณ รัตนภรณ์) กรรมการ

วารณศิริ คงพร้อมลู่ : ผลตอบแทนจากการปลูกแตงโมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (RETURN ON INVESTMENT OF GROWING WATERMELON IN THE NORTHEASTERN REGION)
 อ.ที่ปรึกษา : รศ.ธาริ หิรัญรัมย์, ผศ. ธวัช ลวะเปารยะ, 117 หน้า. ISBN 974-577-495-2

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกแตงโมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างฤดูฝนและฤดูแล้งในปีการเพาะปลูก 2531/2532 โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกแตงโมจำนวน 80 รายในแต่ละฤดูกาล

ผลการศึกษาพบว่า การปลูกแตงโมในฤดูฝนและฤดูแล้งมีต้นทุนเฉลี่ยไร่ละ 2,296.94 บาท และ 2,239.60 บาท ตามลำดับ จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนของการปลูกแตงโมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสรุปได้ว่า อัตราผลตอบแทนต่อค่าขายของแตงโมที่ปลูกในฤดูฝนและฤดูแล้งคิดเป็นร้อยละเท่ากับ 27.20 และ 33.97 ตามลำดับ อัตราผลตอบแทนในเชิงเศรษฐกิจซึ่งอยู่ในรูปของอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการปลูกแตงโมในฤดูฝนและฤดูแล้งร้อยละ 37.36 และ 51.45 ตามลำดับ และอัตรากำไรส่วนเกินต่อต้นทุนการปลูกแตงโมในฤดูฝนและฤดูแล้งร้อยละ 44.43 และ 58.31 ตามลำดับ จะเห็นว่าการปลูกแตงโมในฤดูแล้งให้อัตราผลตอบแทนที่สูงกว่าในฤดูฝนเนื่องจากผลผลิตที่ได้มีคุณภาพสูง

ปัญหาที่เกษตรกรประสบมากคือ การระบาดของโรคพืช การขาดความรู้ในด้านการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช อันเป็นเหตุทำให้ต้นทุนการปลูกสูงขึ้น ได้ผลผลิตในเกณฑ์ต่ำ ทำให้มีรายได้น้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ปญชี
 สาขาวิชา การบัญชีทั่วไป
 ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต *ธรรณศิริ คงพร้อมลู่*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ธวัช ลวะเปารยะ*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม *ธวัช ลวะเปารยะ*

WANSRI KONGPROMSUK : RETURN ON INVESTMENT OF GROWING WATERMELON IN THE
NORTHEASTERN REGION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. THAREE HIRANRUSME,
ASST. PROF. TAVAT LAVAPAURYA. 117 PP. ISBN 971-577-495-2

This thesis aims at the comparison studying of the cost and return on investment of growing watermelon in the northeastern region between rainy season and winter season during 1988-1989 crop years. The data used in the analysis were gathered from 80 growers who grew watermelon in the rainy season and 80 growers who grew watermelon in the winter season.

the result of the study shows that the average cost of growing watermelon in the rainy season and winter season is about 2,296.94 and 2,239.60 baht per rai, respectively. The rate of return on investment can be summarized as follows : the rate of profit margin on revenue of growing watermelon in the rainy season and winter season was 27.20% and 33.97%, respectively. While the rate of profit margin on cost of growing watermelon in the rainy season and winter season was 37.36% and 51.45%, respectively. The rate of contribution margin on cost of growing watermelon in the rainy season and winter season was 44.43% and 58.31%, respectively. It could be concluded that growing watermelon in winter season gives high yield, quality and return on investment.

The major facing problems presently to the farmers are plant diseases and lacking of knowledge in pest control bring about increasing costs, reduction in the productivity and subsequently low income.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การบัญชี
สาขาวิชา การบัญชีทั่วไป
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ วสนศรี คงพรอมสุข

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร. ธีระวัฒน์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร. คงพรอมสุข

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์ ธานี หิรัญรัมย์ และอาจารย์ ธวัช ลวะเปารยะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ พร้อมทั้งขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วรธรรม ชัยอาญา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ สุภาพรณ รัตนภรณ์ และอาจารย์ อรนิษฐ์ ชาติอัปสร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของธนาคารกสิกรไทย จึงขอขอบพระคุณธนาคารกสิกรไทยมา ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อรุณี กำลิ่ง ที่ได้ช่วยเหลือให้แนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลและขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนามในที่นี้ ซึ่งได้ช่วยเหลือให้กำลังใจผู้เขียนมาโดยตลอด จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จสมความมุ่งหมาย

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านนี้ และผู้ที่สนใจ หรือมีส่วนดีประการใด ผู้เขียนขอมอบเป็นสิ่กการะคุณแก่บิดา มารดา ตลอดจนบรรดาอาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ผู้เขียน

วรรณศรี คงพร้อมสุข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ด
บทที่ 1 บทนำ.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
ขอบเขตการศึกษา.....	5
วิธีการเลือกตัวอย่าง.....	6
วิธีการศึกษา.....	8
สมมุติฐาน.....	8
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	9
บทที่ 2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปลูกแตงโม.....	10
แหล่งกำเนิด.....	10
การจำแนกทางพฤกษศาสตร์.....	11
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์.....	13
ลักษณะที่ดีของแตงโมและแนวโน้ม.....	16
พันธุ์แตงโม.....	18
การปลูกแตงโม.....	23
การป้องกันกำจัดโรคและแมลง.....	40
ประโยชน์ของแตงโม.....	52
การตลาดของแตงโม.....	54

บทที่ 3	ต้นทุเรียนและรายได้จากการปลูกแตงโม.....	58
	ลักษณะต้นทุเรียนการปลูกแตงโม.....	58
	ต้นทุเรียนการปลูกแตงโมในฤดูฝน.....	61
	ต้นทุเรียนการปลูกแตงโมในฤดูหนาว.....	68
	ผลผลิตและรายได้จากการปลูกแตงโม.....	75
	การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุเรียน ปริมาณผลผลิต และรายได้ จากการปลูกแตงโมทั้ง 2 ฤดูกาล.....	77
บทที่ 4	ผลตอบแทนจากการปลูกแตงโม.....	84
	การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการปลูกแตงโมในฤดูฝน.....	87
	การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการปลูกแตงโมในฤดูหนาว.....	91
	การวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากการปลูกแตงโม ในฤดูฝนกับฤดูหนาว.....	95
บทที่ 5	สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ.....	97
	บรรณานุกรม.....	102
	ภาคผนวก.....	105
	ประวัติผู้เขียน.....	117

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 สถิติการปลูกแตงโมรายภาค ปีการเพาะปลูก 2531/2532.....	2
1.2 สถิติการปลูกแตงโมรายจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการเพาะปลูก 2531/2532.....	3
1.3 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกของแตงโม.....	5
1.4 สถิติการปลูกแตงโมรายอำเภอในจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และนครราชสีมา ปีการเพาะปลูก 2531/2532.....	7
2.1 รายชื่อพืชชนิดต่าง ๆ ในตระกูลแตงโม และลักษณะประจำตัว.....	12
2.2 พันธุ์แตงโมลูกผสม (F ₁ Hybrid) พันธุ์เนื้อสีแดง.....	21
2.3 พันธุ์แตงโมลูกผสม (F ₁ Hybrid) พันธุ์เนื้อสีเหลือง.....	22
2.4 พันธุ์แตงโมลูกผสม (F ₁ Hybrid) พันธุ์ไม่มีเมล็ด.....	22
2.5 แสดงการใส่ปุ๋ยต่อไร่ต่อฤดูกาลตามความต้องการธาตุอาหารตามธรรมชาติ ของต้นแตงโม โดยแยกแม่ปุ๋ยเดี่ยว ๆ.....	32
2.6 แสดงคุณค่าทางอาหารของแตงโมจากส่วนที่รับประทานได้ 100 กรัม.....	53
3.1 ต้นทุนการปลูกแตงโมต่อไร่ในช่วงฤดูฝน ปีการเพาะปลูก 2531/2532.....	62
3.2 ต้นทุนการปลูกแตงโมต่อไร่ในช่วงฤดูฝน ปีการเพาะปลูก 2531/2532..... อัตราร้อยละ.....	63
3.3 แสดงรายละเอียดค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตรในฤดูฝน ปีการเพาะปลูก 2531/2532.....	69
3.4 ต้นทุนการปลูกแตงโมต่อไร่ในช่วงฤดูหนาว ปีการเพาะปลูก 2531/2532.....	70
3.5 ต้นทุนการปลูกแตงโมต่อไร่ในช่วงฤดูหนาว ปีการเพาะปลูก 2531/2532 อัตราร้อยละ.....	71
3.6 แสดงรายละเอียดค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตรในฤดูหนาว ปีการเพาะปลูก 2531/2532.....	76

3.7	แสดงปริมาณแต่งโม ราคาขาย และรายได้จากการปลูกแต่งโมในฤดูฝน กับฤดูหนาว ปีการเพาะปลูก 2531/2532.....	78
3.8	การเปรียบเทียบต้นทุนการปลูกแต่งโมต่อไร่ระหว่างฤดูฝนกับฤดูหนาว ปีการเพาะปลูก 2531/2532.....	79
3.9	การเปรียบเทียบปริมาณผลผลิต และรายได้ต่อไร่จากการปลูกแต่งโม ระหว่างฤดูฝนกับฤดูหนาวปีการเพาะปลูก 2531/2532.....	80
4.1	การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการปลูกแต่งโมในช่วงฤดูฝน ปีการเพาะปลูก 2531/2532.....	90
4.2	การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการปลูกแต่งโมในช่วงฤดูหนาว ปีการเพาะปลูก 2531/2532.....	94
4.3	การวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากการปลูกแต่งโมระหว่าง ฤดูฝนกับฤดูหนาว ปีการเพาะปลูก 2531/2532.....	96

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพ	2-1 ลักษณะดอกตัวผู้.....	15
	2-2 ลักษณะดอกตัวเมียอยู่บนต้นเดียวกับดอกตัวผู้.....	15
	2-3 การปลุกแบบแถวคู่.....	26
	2-4 การปลุกแบบแถวคู่สลัฟพื้นปลา.....	27
	2-5 การปลุกแบบหยอดเป็นแถว.....	28
	2-6 การปลุกแต่งโมแบบหยอดเป็นแถวในขั้นที่ ๓.....	36
	2-7 ไร่แต่งโม.....	36
	2-8 การผสมปุ๋ยเสริมทางใบ และยาปราบศัตรูพืช.....	38
	2-9 การฉีดพ่นปุ๋ยเสริมทางใบ และยาปราบศัตรูพืช.....	39
	2-10 แมลงเต่าทองแดงกัดกินใบแต่งโม.....	42
	2-11 โรคเหี่ยวของแตงจากเชื้อแบคทีเรียจะเหี่ยวตายอย่างรวดเร็ว แต่ใบยังเขียวอยู่.....	42
	2-12 แอนแทรก โนสที่ผลแต่งโม.....	43
	2-13 ภาพขยายของเพลี้ยไฟ.....	46
	2-14 ยอดแต่งโมที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายทำให้ยอดงัน.....	46
	2-15 หนอนแมลงวันไข่และกัดกินอยู่ภายในผลแต่งอ่อน.....	48
	2-16 เพลี้ยอ่อนระบาดดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณใบ.....	50
	2-17 พ่อค่านำรถบรรทุกสี่ล้อมารับซื้อแตงโมใกล้แหล่งปลูก.....	57
	2-18 วิธีทางการตลาดของแตงโม.....	57
แผนภูมิ	3-1 ส่วนประกอบของต้นทุมการปลุกแต่งโมในฤดูฝน คิดเป็นร้อยละของต้นทุมการปลุก.....	64
	3-2 ส่วนประกอบของต้นทุมการปลุกแต่งโมในฤดูหนาว คิดเป็นร้อยละของต้นทุมการปลุก.....	72
	3-3 การเปรียบเทียบการปลุกแต่งโมต่อไร่ระหว่างฤดูฝนกับฤดูหนาว.....	81